

Onderwerp: reactie Internetconsultatie Verzamelbesluit Bouwbesluit 2012

Datum: 1 maart 2019

Geachte mevrouw, heer,

Namens de omgevingsdiensten ontvangt u een reactie op de internetconsultatie van het Verzamelbesluit Bouwbesluit 2012.

Voor de goede orde is gezegd dat de programmaraad asbest van Omgevingsdienst NL (hierna: ODNL) geen bestuurlijke verantwoordelijkheid namens de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regelingen kan en wil nemen, maar vaktechnisch haar reactie u doet toekomen.

ODNL is blij om te zien dat de regels over asbestsanering van bouwwerken in relatie tot het 'leefmilieu' zijn opgenomen in het nieuwe Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL), als onderdeel van 'wet- en regelgeving'. De asbestregels zijn eerder al samengevoegd en geharmoniseerd¹.

Dankzij de mogelijkheid van deze internetconsultatie (verzamelbesluit Bouwbesluit 2012) is het mogelijk om u - met een doorkijkje naar het BBL - een verbetervoorstel te doen.

Wij dringen aan op een helder onderscheid tussen 'arbeidsomstandigheden' en 'leefmilieu' bij bouw- en sloopwerkzaamheden in de gebouwde omgeving waarbij asbest aanwezig is. Immers, een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit gaat verder dan alleen de gezondheid van werknemers.

¹ De sloopregels komen uit het Bouwbesluit 2012 en de asbestverwijderingsregels uit het Asbestverwijderingsbesluit 2005 (AVB2005). Bouwwerken zijn uit het AVB2005 geknipt, deze vallen onder het BBL. Bouwwerken zijn ook uit het Productenbesluit (PB) geknipt, deze vallen nu ook onder het BBL.

Arbeidsomstandigheden

Op 28 november 2017 ontving de Tweede Kamer (TK) een brief van de staatssecretaris SZW over de problematiek rondom asbest². Aanleiding is onder andere het nalevingspercentage van asbestbedrijven, dat in 2014 ca. 46% bedroeg. Dit heeft geleid tot vraagtekens bij Kamerleden over het asbest certificatiestelsel.

Wij zijn als ODNL in afwachting van het plenaire Kamerdebat over *'het bericht dat de overheid geen grip krijgt op de asbestbranche'*³. Vermoedelijk zal het debat gericht zijn op het domein 'arbeidsomstandigheden'.

Het plenaire Kamerdebat staat sinds kort geagendeerd. Dit debat vindt plaats op 6 maart 2019.

Leefmilieu

In 2017 is in het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verduidelijking opgenomen waarin wordt benoemd dat de omgevingsdienst het *milieuketentoezicht op asbest als wettelijke taak* heeft en dat deze taak meer omvat dan het toezicht op 'arbeidsomstandigheden' van werknemers van bedrijven die asbest verwijderen.

Sloopmeldingen moeten dan ook door omgevingsdiensten beoordeeld worden aan het Bouwbesluit 2012. Dit doen steeds meer omgevingsdiensten namens het bevoegd gezag. Daarna volgt het asbesttoezicht door de omgevingsdiensten. Veel gemeenten zijn momenteel bezig deze taakuitvoering onder te brengen bij de omgevingsdiensten.

Voor het domein 'leefmilieu' hebben wij eerder een drietal concrete voorstellen gedaan (zie onze reactie Internetconsultatie ontwerp-Invoeringsbesluit Omgevingswet). Twee van deze voorstellen staan in de bijlage en raken rechtstreeks het BBL en hebben daarmee indirect een relatie met het Bouwbesluit 2012.

De essentie van onze verbetervoorstel is dat er een verwijzing in het Bouwbesluit 2012 opgenomen zou moeten worden. Bijvoorbeeld middels een artikel onder § 1.7. Procedure sloopwerkzaamheden:

" Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de beoordeling en toezicht van het leefmilieu bij een asbestsloopmelding."

Binnenkort zullen wij ook willen reageren op een internetconsultatie van de Omgevingsregeling. In de Omgevingsregeling zou dan een kapstokartikel moeten komen (voorschriften kunnen uiteraard op een later tijdstip nader ingevuld worden).

² In oktober 2017 ontving de TK de onderzoeksrapportage 'Onderzoek functioneren certificatiestelsel asbest'. Het rapport is uitgevoerd door Tauw, dd. 28 september 2017.

³ Aangevraagd door het lid Laçin (SP), bij de RvW van 27 maart 2018

Wij dringen tevens aan op een helder onderscheid binnen het domein 'leefmilieu' tussen de totstandkoming en naleving van 'wet- en regelgeving' (taak van de overheid) en 'kwaliteitsborging'⁴ (een private aangelegenheid van opdrachtgevers en opdrachtnemers).

ODNL wil graag betrokken worden bij de totstandkoming van nieuwe wet- en regelgeving rondom asbest. Niet enkel en alleen vanwege haar wettelijke toezichtstaak, maar vanuit onze landelijke expertise rondom asbest.

Hoogachtend,

Namens de programmaraad asbest ODNL,

Ir. L.P. Klaassen portefeuillehouder asbest ODNL

⁴ NEN, BRL, CROW, etc.

BIJLAGE

Nadere regels in omgevingsregeling (H7, art. 7.20 en 7.22)⁵

De risicoklasseindelingen asbest zijn in dit artikel gebaseerd op een 'arbeidsomstandigheden'-perspectief (ofwel het Arbeidsomstandighedenbesluit). Een eigen 'leefmilieu'-perspectief op asbest en koppeling aan de Omgevingsregeling is veel logischer.

Sloop of renovatie van gebouwen van voor 1994 kunnen het leefmilieu bedreigen bij aanwezigheid van asbest⁶. Het professioneel laten verwijderen (7.20) en het laten beoordelen na verwijdering, de zogenaamde eindbeoordeling (7.22), moeten vormgegeven worden vanuit een 'leefmilieu'-perspectief.

Deze artikelen dienen te verwijzen naar de Omgevingsregeling⁷. Op die manier kan de verantwoordelijke minister (lees BZK) invulling geven aan een eigen 'leefmilieu'-perspectief. Hiermee wordt (departementale) versnippering voorkomen.

De omgevingsdiensten willen via de Werkkamer Asbest ODNL betrokken zijn bij de invulling van de Omgevingsregeling⁸ om de aan haar toegewezen wettelijke asbest(keten)toezichtstaak goed te kunnen vervullen.

Kwaliteitsverklaringen (H2, art. 2.13 en 2.15)

Art. 2.14 lid 3 spreekt over het bouwproces. Art. 2.15 lid 2 t/m 4 zijn de 'nieuwe' artikelen voor dat bouwproces. Er komt volgens deze artikelen een overeenkomst tussen partijen en BZK inzake het 'erkende stelsel'. Er wordt ook een instelling aangewezen⁹.

Het bouwproces omvat zowel sloop- als (ver-)bouwwerkzaamheden. Asbestinventarisatie en asbestverwijdering maken deel uit van het bouwproces bij gebouwen van voor 1994. Sloop of renovatie van gebouwen van voor 1994 kunnen het leefmilieu bedreigen bij aanwezigheid van asbest. Kwaliteitsverklaringen over onderdelen uit het bouwproces zoals asbest en sloop, dienen vorm gegeven te worden vanuit 'leefmilieu'-perspectief.

De omgevingsdiensten willen via de Werkkamer Asbest ODNL betrokken zijn bij de invulling van dergelijke kwaliteitsverklaringen - vanuit 'leefmilieu'-perspectief - om de aan haar toegewezen wettelijke asbest(keten)toezichtstaak goed te kunnen vervullen.

⁵ Artikel 7.20 is gewijzigd t.o.v. versie 1 juli 2016 en daarom voor reactie open.

⁶ Dit is ook een verbeterdoel van de Omgevingswetgeving: (...) de bescherming en verbetering van het leefmilieu (...)

⁷ In het verlengde van deze opmerking verdient het daarom de aanbeveling om de definitie van "asbestinventarisatierapport" (bijlage 1 bij artikel 1.1 van dit besluit) ook los te koppelen van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

⁸ Zie reactie Omgevingsdienst Haaglanden op de preconsultatie van de Omgevingsregeling, najaar 2018.

⁹ Aanbevolen wordt om transparantie en onafhankelijkheid als uitgangspunt te hanteren bij de keuze van een instelling (denk bv. aan TNO/RIVM).